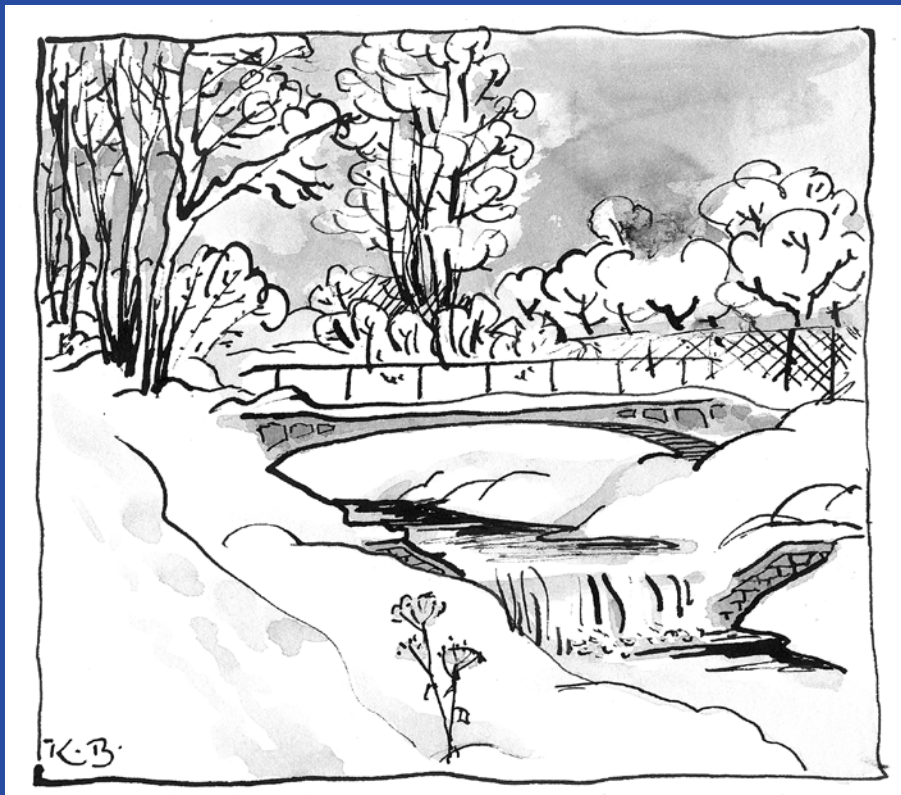

OBEC CHVALČOV OZNAMUJE

ČÍSLO 1 ROČNÍK XLVII

LEDEN – ÚNOR 2015

Živý betlém

Milí čtenáři,

chtěli byste žít v jiné zemi než v Česku? Pokud ano, tak kde a proč? Naše planeta je neuvěřitelně krásná, a žít se na ní dá kdekoliv. Nicméně já osobně jsem šťastná, že žiju v Česku, navíc přímo pod Hostýnkem. Čím dál hmatatelněji si uvědomuji pohodu Česka. Samozřejmě, vždy se dá hudebnat na politickou situaci, zdražování, absurdní zákony atd. Ale to už mě dávno nebaví. Raději se zaměřuji na tu pohodu. Nedávno jsem slyšela, že narodit se v této době do Evropy je veliký dar a veliké štěstí, prý to máme za zásluhy. Samozřejmě si o tom každý bude myslet své, ale já to taky cítím. A ten náš Hostýn? To je vůbec unikátní, mystická záležitost. Samozřejmě každý vnímá Hostýn podle sebe, někdo jako obyčejný kopec, někdo jako příležitost pro nádherné procházky, někdo zase jako svaté místo, kam se chodí modlit, někdo jiný objevil léčivou hostýnskou vodu, a je mezi námi i pár takových, kteří přímo cítí energii Panny Marie, které je Hostýn ne náhodou zasvěcen. Všichni mají pravdu, to všechno a jistě mnoho dalších úrovní a vrstev náš Hostýn nese na svých ramenou. Kdo se zajímá o systémy energií v těle, ví, že existují čakry. Čakry jsou energetická centra každého člověka. Země je také živoucí organismus, a má svá energetická centra. Někde jsem slyšela, že je to právě Hostýn, který je jednou z čaker naší republiky. V praxi to znamená, že pravděpodobně žijeme přímo v centru velmi vysoké intenzivní energie. To by vysvětlovalo tu obrovskou přitažlivost, kterou Hostýn a jeho okolí má. Chvalčov není jen zapadákov, není tu jen závist, pomluvy, předsudky a divní lidé. Jsou tady taky lidé naprosto úžasní, milí, přátelští, plní lidskosti a božského humoru, lidové dobráci se srdcem na dlani. A není jich málo. Jestli je potkáváme nebo ne, záleží jenom na nás. Člověk je jako lotos, kořeny má v bahně, ale hlavu položenou na hladině, obrácenou ke slunci. Pokud máme hlavu ponořenou pod hladinou a babřeme se v bahně, je logické, že nevidíme, co se děje nad hladinou. Dobro v lidech je stále přítomné. Občas se schová za bolest, neštěstí, trápení, nesvobodu či nevědomost. Ale je tam. Vždy a všudypřítomné.

Přátelé, přeji všem krásný a šťastný nový rok.

Mgr. Jitka Dostálová

Zprávy z obecního úřadu

Usnesení ze zasedání RO Chvalčov ze dne 3. 12. 2014 v 16.00

RO projednala a rozhodla:

- o dodatku ke smlouvě na odběr energií s firmou „Energie pod kontrolou o.p.s.“
 - Snížení poplatku za správu odběrných míst o 1 100,--Kč a kalendářní rok.
 - Poskytovatel bere na vědomí zajištění transparentnosti nákupu dle zákona 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.
 - Nákup komoditní části elektrické energie a zemního plynu podle cenového vzorce.
 - Do platebních podmínek zavádí možnost vzájemné sankce za zrušení platební povinnosti na 0,05% z dlužné částky.
 - Délka trvání smlouvy, dosud neurčitá, nyní určitá do 31.12.2019. V případě nevy-
povězení (6 měsíců předem) se automaticky prodlužuje.
- o zadání a zhotovení monitorovací zprávy na projekt „Zkvalitnění volnočasových aktivit“, Ing. Petře Symerské ze Zlína za cenu 10 000,--Kč.
- o uzavření smlouvy o poskytnutí práv k užívání softwaru Aliss Majetek a Mzdy za cenu 22 160,--Kč, s ročním udržovacím poplatkem 6 110,--Kč. Obec pro svoji práci tento software potřebuje.
- o přijímání darů pro příspěvkovou organizaci – MŠ a ZŠ, bez souhlasu obce do výše 5 000,--Kč.
- o zabezpečení informovanosti obyvatel v oblasti ochrany zdraví, živočichů, životního prostředí a majetku v přípravě obyvatel na běžná rizika a mimořádné události napojením na integrovaný záchranný systém, který obec má.
- o a nebude se napojovat na produkt GO obec, kterou nabízí Sdružení místních samospráv.
- o a jmenovala novou komisi RO pro plánované investice a dotace na tyto investice ve volebním období 2014-2018 ve složení: předseda PhDr. Michal Zicháček, členové - Ing. Kateřina Buzková a Ing. Pavel Štajnr.
- o prominutí úhrady dlužného nájemného za pozemek u nemovitosti č.p. 147 za r. 2012, vzhledem ke skutečnostem, které jsou RO známy.
- o bezúplatném pronájmu prostor kulturního domu pro společenské organizace, které mají sídlo v obci Chvalčov. Organizace si hradí praní ubrusů a 500,--Kč za úklidové prostředky. Ty organizace, které věnují výtěžek na humanitární účely, neplatí ani praní ubrusů a 500,--Kč.
- o výměně oken v pronajímaných prostorách v budově č.p. 798 v přízemí. Výměna bude provedena z finančních prostředků rozpočtu obce, kapitoly - Rozvoj bydlení a bytové hospodářství.
- o zakoupení průmyslového vysavače pro potřeby úklidu v kulturním domě.
- o zhotovení a nákupu odznaků obce Chvalčov v různých barevných provedeních, po předložení vzorníku.
- o ukončení nájemní smlouvy v obecním bytě paní Ivetě Stellové na její žádost.
- o že uvolněný byt nebude prozatím pronajímán.
- o prodloužení nájemní smlouvy v obecním bytě paní Silvie Novotné do 31.1.2016.
- o a stanovila termín jednání ZO na 19.12.2014 se začátkem v 17.00 hodin, včetně programu.

- a jmenovala hodnotící komisi pro projekt malého rozsahu „Zateplení budovy OÚ“ ve složení: Milan Martínek, Jiřina Hurtová a Ing. Koplík. Náhradníci: Ing. Jan Chlápek, Jan Kurfürst a Ing. Michal Horák.
- prodlužuje termín dokončení stavby „Kanalizace v ul. Poutní“ na 31. 5. 2015.

RO bere na vědomí:

- kontrolu usnesení z minulého jednání.
- nabízenou pomoc Ministerstva vnitra při aktualizaci datových schránek, práci s elektronickou poštou, účetnictví apod.
- informaci o dokončení prací na opravě místní komunikace v ul. Pod Dubinou.
- výsledek provedené kontroly firmou EKO-KOM. a.s. o plnění „Smlouvy o zajištění zpětného odběru a využití odpadů z obalů“. Smlouva nebyla porušena.

Usnesení ze zasedání zastupitelstva obce Chvalčov ze dne 19. 12. 2014

Zastupitelstvo obce projednalo, rozhodlo

- a schvaluje program jednání.
- a schvaluje volbu ověřovatelů zápisu a volbu návrhové komise.
- a zamítá námítky ověřovatele pana PhDr. Dalibora Štěpána proti zápisu č. 2/2014 ze dne 24. 11. 2014 jako nicotné a schvaluje zápis v původním znění.
- a schvaluje zprávu o činnosti rady obce za období od 24. 11. 2014 do 19. 12. 2014.
- a schvaluje návrh rozpočtu obce na rok 2015 jako vyrovnaný, se závazným ukazatelem: Objem příjmů a výdajů ve výši 19 000 000,00 Kč. Zároveň schvaluje, dle svých kompetencí vyhrazených zákonem o obcích, poskytnutí dotací a peněžitých darů dle návrhu rozpočtu na rok 2015 v té výši a těm právnickým a fyzickým osobám, jaké jsou uvedeny v tabulkové části tohoto materiálu..
- a schvaluje návrh rozpočtového výhledu finančního hospodaření na rok 2017 s příjmovou částkou 19 500tis. Kč a výdajovou částkou rovněž 19 500 tis. Kč.
- a) a schvaluje žádost manželů Svačinových, Poutní ul. č. 588, 758 61 Chvalčov o změnu územního plánu, a to o změnu ve funkčním využití ploch, na kterých se nachází jejich rodinný dům (p.č. 622/5, 194/5, 194/11, 194/10, 273/23, 273/3, k.ú. Chvalčova Lhota), dle jejich skutečného využívání.
- b) a schvaluje Žádost Matice Svatohostýnské, Svatý Hostýn 115, 768 72 Chvalčov o změnu územního plánu a to o změnu ve funkčním využití ploch p.č. 1022/12, 1022/20 a 1009/1 v k. ú. Chvalčov, pro rozšíření dopravní infrastruktury (zálivy pro autobusy, chodník pro pěší, opěrná zídka).
- c) a schvaluje Požadavek obce Chvalčov na změnu územního plánu, a to změnu ve funkčním využití plochy parcely č.67/2 st. k.ú. Chvalčov z plochy pro bydlení na plochu pro občanskou vybavenost a parcel 1163/16 a 1163/13 v k. ú. Chvalčov z ploch pro bydlení na zpevněnou plochu umožňující parkování vozidel.
- a rozhodlo o směně části pozemku parc. č. 81/21 v k. ú. Chvalčov, který má výměru 8 556 m² a je v majetku firmy Washina engineering s.r.o. Bystřice pod Hostýnem, se sídlem Chvalčov, Na Kůtku 336, nově vzniklý pozemek je parc.č. 81/38 o výměře 188 m² v k.ú. Chvalčov, bude převeden na Obec Chvalčov. A část obecního pozemku parc.č. 81/4, který má výměru 767 m² v k. ú. Chvalčov, z něhož je oddělen nový pozemek parc.č. 81/40 o výměře 155 m² a oddělená část z pozemku parc.č. 1136/2, který má výměru 1368 m², je oddělen nově vzniklý

pozemek 1136/4 o výměře 33 m². Celková výměra směřovaných pozemků je 188 m². Firma Washina engineering s.r.o. a Obec Chvalčov smění stejnou výměru. Vypracováno dle geometrického plánu č. 511-198/2014.

Náklady spojené se směnou pozemků nesou oba výše jmenovaní stejným dílem.

- a konstatuje neslučitelnost funkce členky zastupitelstva paní Ing. Pavly Milerové a podle paragrafu 55 odst. 3 zákona 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, vyslovuje zánik mandátu člena zastupitelstva obce.
- a) a schvaluje rozpočtové opatření č. 5/2014 v projednaném znění.
- b) pověřuje radu obce k provedení možného rozpočtového opatření za měsíc prosinec 2014 v tomto rozsahu:
 - zvýšení příjmů a výdajů schváleného rozpočtu o přijatou dotaci úřadu práce na VPP
 - přesun prostředků v rámci jednotlivých paragrafů schváleného rozpočtu v objemu do 500 tis. Kč z důvodu objektivně působících skutečností ovlivňujících plnění rozpočtu.
 - zapojení zůstatku na bankovním účtu do schváleného rozpočtu 2014.

Zastupitelstvo obce bere na vědomí

- kontrolu usnesení č.2/2014 ze zasedání ZO Chvalčov dne 24.11.2014.

Usnesení ze zasedání RO Chvalčovze dne 7. 1. 2015

RO projednala a rozhodla:

- a schvaluje výsledek protokolu o jednání hodnotící komise na veřejnou zakázku „Energetické úspory budovy OÚ“
 - vylučuje: uchazeče Trenon s.r.o.Brněnská 1027, 665 01 Rosice, IČ 26893258, z účasti v zadávacím řízení, protože uchazeč neoceníl celý předmět veřejné zakázky.
 - schvaluje: výběr nejvhodnější nabídky na veřejnou zakázku „Energetické úspory budovy OÚ“, kterou je nabídka uchazeče Rostislav Trna-IRET, Hranická 137, 753 61 Hranice IV-Drahotuše, IČ 61615609.
 - schvaluje uzavření smlouvy na realizaci veřejné zakázky “Energetické úspory budovy OÚ“, s uchazečem Rostislav Trna-IRET, Hranická 137, 753 61 Hranice IV-Drahotuše, IČ 61615609 za cenu 1 313 933,00 Kč bez DPH.
- a doporučuje ZO odkoupit dva pozemky parc.č. 145/6 a parc.č. 120/4, oba v k. ú. Chvalčova Lhota o celkové výměře 528 m², které obec užívá, jsou součástí místní komunikace.
- a souhlasí s přijetím do zaměstnání pana Jaromíra Dosoudila, dle podmínek Úřadu práce.
- a zamítá žádost manželů Šrámkových na směnu pozemků v ul. Paseky.
- a schvaluje příspěvek na činnost v r. 2015 pro
 - Záchranou stanic v Bartošovicích na záchranu živočichů ve výši 1 500,--Kč
 - Centrum zdravotně postižených Zlínského kraje ve výši 1 000,--Kč
 - Svaz postižených civilizačními chorobami zákl. org. Bystřice p.H. 1 000,--Kč
- a schvaluje umístění 6 ks orientačních tabulek na sloupky veřejného osvětlení pro firmu Washina engineering, s.r.o. za cenu 600,--Kč za kalendářní rok.
- a požádá Ředitelství silnic ZK o možnost zbudování chodníku podél státní komunikace v ul. Obřanské u č.p. 3, kde hlavně v zimních měsících může dojít ke kolizní situaci.

- a souhlasí s odstraněním dřevěného přístřešku na hřišti TJ Chvalčov a instalaci dvou mobilních buněk, které budou sloužit: polovina jako skladiště a druhá polovina jako WC pro ženy.
- o tom, že vítání občánků bude jen pro děti do 1 roku věku, nebudou vítány děti, jejichž matky mají trvalý pobyt na ohlašovně Obecního úřadu a neplatí poplatky. Obec zvýší finanční částku při vítání občánků na 1 500,--Kč.
- o zhotovení 50 ks dárkových zvonečků pro potřeby OÚ pro slavnostní příležitosti.
- o přípravě a pokračování všech plánovaných investičních akcí v r. 2015, dle rozhodnutí ZO.
- o technickém dozoru investora pro akci „Energetické úspory OÚ“ a koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi. Bude jím Ing. Vítězslav Študent z Holešova.

RO bere na vědomí:

- kontrolu usnesení z jednání ze dne 03.12.2014, bez výhrad.

Slovo starosty

Vážení spoluobčané.

V prvním novoročním čísle zpravodaje bývají obvykle představeny záměry obce pro nadcházející rok v oblasti investičních a údržbových aktivit.

Uplynulý rok byl po obec finančně úspěšný, nejsou žádné dluhy, zůstatek na účtu je 5,5 milionů Kč.

V prosinci loňského roku, z důvodu nepříznivého počasí a po dohodě se zhotovitelkou firmou, byly přerušeny práce na stavbě kanalizace a vodovodu v ulici Poutní. Kanalizace je dokončena, vodovodního řadu zbývá dodělat asi 220 m. Včetně dokončovacích prací zůstal neproinvestován necelý 1 milion Kč, o který se zvýšil zůstatek na běžném účtu obce. Rovněž bylo přesunuto na letošní rok vystrojení hydrogeologického vrtu u vodojemu na Bystříčkách, za necelých 200 tis. Kč. Oba „nedodělky“ budou dokončeny v průběhu 1. pololetí 2015.

Pro letošní rok je důležitá stavba „Energetické úspory budovy OÚ Chvalčov“, což představuje zateplení fasády, půdy i sklepních stropů, dále výměnu dřevěných oken a výměnu vchodových dveří. Projekt je podpořen dotací z Operačního programu životního prostředí. Je uzavřeno výběrové řízení a podepsaná smlouva s vítězem – firmou TRNA Rostislav, Hranice, s cenou necelých 1,6 milionu Kč včetně DPH. Práce započnou počátkem března, v pololetí by mělo být hotovo.

Dalším záměrem je oprava chodníku podél parčíku Na Kamenci za 650 tis. Kč a stavba dětského hřiště v ulici Javornická v blízkosti lávky k domovu Javorník. Součástí je kromě herních prvků i altán a zařízení pro cvičení seniorů. Důvodem je vznikající čtvrť v ulici Javornické, kde bude přibývat rodin s dětmi.

Aktuální je rovněž přestavba provozovny Na Říce, kde by měly vzniknout garáže pro dvě nákladní auta Avia popř. sklad na posypový materiál po zimní údržbě komunikací. V plánu je i oprava veřejného osvětlení v ulici Kroužky, kdy vedení bude umístěno do vzdušné vedeného kabelu.

Důležité rozhodnutí čeká obec při zvážení opravy nebo demolice rodinného domu č. p. 474, bývalé Kuželovo, v centru obce. V případě demolice bude stavba odstraně-

na, v případě opravy budou provedeny zemní izolace. Mělo by zbýt i na rekonstrukci dvou autobusových čekáren v ulici Na Kamenci.

K veřejnému projednání bude zpracována projektová dokumentace na Výletišť pod Kozincem, popřípadě ještě studie na turistickou oasu Na Říce. Celková cena všech záměrů, která činí předběžně 5,9 milionu Kč, je plně kryta schváleným rozpočtem obce.

Tolik tedy schválený záměr. V praxi může dojít k dílčím změnám, rozšíření nebo zmenšení projektů v návaznosti na dotační možnosti, o kterých dnes nevíme, nebo kvůli přehodnocení priorit či z jiných důvodů. Ze zkušenosti minulých let víme, že naplánované se z větší části daří i realizovat.

Závěrem bych chtěl říci, že investiční i údržbové záměry se řídí střednědobým plánem, který má obec schválen do roku 2017. Příprava projektů zabere poměrně dlouhou dobu, výjimkou nejsou dva až tři roky (výkupy pozemků, získání souhlasů třetích osob, projektová dokumentace, stavební povolení, odstranění překážek, různá kompromisní řešení apod.). Diskutovat o tom, co je dobré vybudovat, je vhodné právě tak ty tři roky před započítáním investice. Protože se často improvizuje, je třeba přiznat, že ve věci veřejného projednání záměrů jsou určité dluhy vůči veřejnosti, které bude nutno postupně odstranit. I tak se při plánování staveb vždy přihlíží k veřejné poptávce a názoru občanů.

Přeji všem dobrý a úspěšný začátek nového roku, chuť do života a optimismus.

Ing. A. Stodůlka

Vítáme mezi nás nové občánky:

Filip HANEK

Lucie VACULÍKOVÁ

Rodičům přejeme hodně radosti a maličkým krásný a spokojený život...

Co bychom měli vědět

Místní poplatky v roce 2015

V letošním roce nedochází ke změnám ve výši poplatků, tudíž **poplatek za odpad** činí stále pro fyzické osoby, které mají v obci Chvalčov trvalý pobyt **330,- Kč**. Sazba poplatku za rekreační chalupu nebo chatu činí také 330,- Kč.

Úhradu můžete provést v hotovosti do pokladny obecního úřadu nebo na účet číslo 24228691/0100 s variabilním symbolem číslo domu nebo chaty + 1340.

Příklad: číslo domu je 145, variabilní symbol tedy bude 1451340.

Poplatek je splatný jednorázově do 31. května nebo ve dvou splátkách a to první splátka (polovina poplatku) do 31. května a druhá splátka do 31. října kalendářního roku. **Od loňského roku už nejsou vydávány nálepky na popelnice.**

Poplatek ze psů se platí za psy starší 3 měsíců. Sazba poplatku za jednoho psa činí **100,- Kč**. Za druhého a každého dalšího psa činí **150,- Kč** za jeden rok. Výše poplatku pro poživitele invalidního, starobního a vdovského důchodu, který je jeho jediným příjmem, činí za jednoho psa **50,- Kč**. Za druhého a každého dalšího psa činí **100,- Kč** za jeden kalendářní rok. **Poplatek ze psů je splatný do 31. května kalendářního roku.**

Úhradu můžete provést v hotovosti do pokladny obecního úřadu nebo na účet číslo 24228691/0100 s variabilním symbolem číslo domu + 1341.

Jak odevzdávat odpad do „zvonů“ a sběrného místa

Všichni jsme si již zvykli na tříděný odpad, který odevzdáváme do nádob (zvonů) na 10 místech v obci.

Většina občanů je disciplinovaných a do **žlutých nádob na plasty** odkládá směsný plast, pokud možno sešlápnutý, včetně kelímků od jogurtů a různých obalů od potravin apod. Větší plastové obaly od nábytku, stavebního materiálu apod. srolujte, svažte a odevzdejte ve sběrném místě. **Zelené a bílé nádoby** slouží k odkládání **bílého a barevného skla.**

Modré nádoby jsou určeny pro sběr **papíru**, odkládejte tam veškerý papír mimo znečištěný masnotou nebo chemikálií. Velké kartony, obaly od nábytku apod. prosím odveďte do sběrného místa. Pokud máte zájem podpořit sběr papíru v naší škole, udělejte balíčky nejvíce 5 kg těžké, svažte provázkem a až bude vyhlášen sběr rozhlasem, odveďte do školy.

Hnědé nádoby na bioodpad – odkládejte tam trávu, rostliny, plody ovoce, vše ze zahrady v drobném stavu. Vykácené keře, velké větve apod. odveďte do sběrného místa. Pokud bude odpadu hodně, můžete požádat o štěpkování přímo u vás doma. Obec má možnost i odvozu za poplatek 100,- Kč jedné multikáry.

Kontejnery na drobný elektroodpad – tam odkládejte elektrospotřebiče – varné konvice, fény, kulmy, malá rádia, elektrické holicí strojky, mixéry, šlehače, telefony apod.

Velké spotřebiče – ledničky, pračky, sušičky, počítače, rádia, tiskárny, mikrovlnné trouby odkládejte ve sběrném místě.

Sběrné místo

tam odkládejme všechno uvedené v této zprávě.

Nádoby od barev, laků, postřiků, kyselin apod. eventuelně zbytky těchto látek, přivezte zavičkované nebo v sáčku tak, aby obsah nevytékal.

Znečištěné hadry – od olejů a chemikálií, nejlépe zabalené a svázané.

Léky – nejlépe v originálních krabičkách, jinak dejte prosím do sáčků, které uzavřete.

Stříkačky a jehly, použitá pera od inzulínu – zabezpečte tak, aby se obsluha nemohla poranit, nejlépe překrýt originál krytkou, nebo jehlu zabezpečit tvrdším papírem a dát do sáčku.

Pneumatiky – bereme jen z osobních automobilů, pokud měníte kola v servisu, je povinností provozovatele opotřebené pneumatiky si ponechat, v ceně je účtován i poplatek za likvidaci.

Baterie – malé monočlánky můžete odevzdat i v budově obecního úřadu nebo ve škole. Jinak ve sběrném dvoře, nemáme žádné speciální požadavky.

Cartridge a tonery do tiskáren – můžete odevzdat v budově obecního úřadu nebo ve sběrném místě. Jsou v současné době velmi žádaným odpadem.

Obaly od mléka a džusů – sbírejte i nadále doma do oranžových pytlů, ty odevzdejte ve sběrném místě nebo po vyhlášení místním rozhlasem. Sešlapujte.

Olaje jedlé i ostatní – přineste v uzavřených nádobách, je možno požádat obsluhu o přelití a nádobu si pro další skladování odnést domů.

Staré teploměry, rtuťové – přineste nejlépe v pevně uzavřeném igelitovém sáčku i pokud jsou rozbité. Rtuť je považována za jednu z největších škodlivin, proto s ní nakládejte velmi obezřetně.

Zářivky a výbojkové žárovky – dávejte prosím pozor při přepravě, aby nedošlo k úniku rtuti.

Stavební suť – na jednu domácnost jeden vozík za os. auto měsíčně. Pokud máte suť např. z koupelny, dohodněte se s obsluhou ve dvoře.

Velkoobjemový odpad – jedná se hlavně o nábytek všeho druhu.

Obec Vám může rovněž poskytnout po dohodě odvoz, za cenu 1 multikára 100,- Kč.

Sběr starého železa – není žádné omezení, bereme všechny druhy kovů.

Nově s platností od 1. 1. 2015 žádáme občany, aby se zaměřili i na třídění kovových vršků od piva, limonád, plechovek od nápojů, jídel, vlasových sprejů apod. Sbírat je budeme ve sběrném místě.

V loňském roce jsme začali také sbírat polystyren, který odevzdávejte ve sběrném místě.

Za OÚ je umístěn Diakoníí Broumov kontejner na oděvy, obuv a hračky. Slouží pro akutní potřebu (stěhování, pozůstalost a podobně). Jinak budeme i nadále dělat pravidelné sbírky jako doposud.

Obec Chvalčov opakovaně **vyzývá všechny občany**, aby odpad třídili. Tříděním si šetříme naše společné peníze. Za vytríděný odpad dostáváme bonus od firmy EKOKOM, který činí asi 140 tis. ročně. Pokud budeme více třídít, nejenže šetříme životní prostředí pro naše děti, ale můžeme ještě cenu za odpad v naší obci **snížit**.

Je smutné a je nám to líto, že i v naší obci je ještě spousta domácností a zájmových organizací, které netřídí, ba dokonce nechťejí o třídění ani slyšet.

Ve vyspělých zemích, za jakou se považujeme, patří třídění neoddělitelně ke kultuře každého člověka.

Možná někteří čekají na termín zákona, kdy se bude kontrolovat obsah popelnic a budou se ukládat finanční postihy. Předcházejme takovým nepříjemnostem.

Jiřina Hurtová, místostarostka obce

Okénko nejen do školy

BERUŠKY A SLUNÍČKA - to je naše školička

Je to až neuvěřitelné, jak ten čas rychle plyne. Vánoce jsou již dávnou minulostí, stejně jako prosincové akce.

Pro připomenutí:

- výstava Adventní inspirace
- „Čertovský den“ v MŠ
- „Mikulášské odpoledne“
- tvořeníčko s rodiči

V závěru roku nás ve třídě Sluníček čekaly akce, o kterých jsme se nezmínily: koncert Pavla Nováka v Bystřici pod Hostýnem a „Vánoční koncert“ V ZUŠ v Bystřici pod Hostýnem.

Jediné, co se z plánovaných činností neuskutečnilo, byla keramika s panem Švehlíkem, ta nás bude čekat letos.

Co děláme v novém roce? Děti vzpomínají na Ježíška a už plánují, co by jim mohl donést příště. Sněhová nadílka v lednových dnech nám umožnila využití sání, lopat k vytváření hradů...

Naštěstí jsou i činnosti, které nejsou závislé na počasí:

- plavecký výcvik v Přerově – pro přihlášené děti ze třídy Sluníček a starší Berušky
- dětský karneval v kulturním domě
- návštěva předškoláků v 1. třídě ZŠ
- zápis do 1. třídy ZŠ
- „Sněhuláčkový den“
- návštěva krmelce pod Kozincem (obdarování zvěře jablíčky, kaštany, senem...)
- sportovní den na Matůšku (bude-li sníh)
- karneval v MŠ
- maňáskové divadlo „Pohádky od Lenky“ – pro děti ze třídy Sluníček i Berušek
- divadelní představení „Veverka Zrzečka“

kolektiv učitelek MŠ

Základní škola

Zima bílá sněhem kraj pokryla... k nemalé radosti většiny dětí, a k této radosti přibyla další, která ke konci ledna neodmyslitelně patří – pololetní vysvědčení a s ním spojené jednodenní pololetní prázdniny.

V uplynulém období jsme kromě učení zvládli spoustu zajímavých akcí:

- Žáci druhého a pátého ročníku se zúčastnili Mikulášského turnaje v miniházené ve sportovní hale v Bystřici pod Hostýnem. V turnaji s námi soupeřila družstva ZŠ Bratrství a ZŠ TGM, celkem 5 týmů. Druháci získali 2. místo a pátáci 1. místo.
- Před Vánocemi jsme se vypravili do Valašského muzea v přírodě podívat se, jak vypadaly v dřívějších dobách Vánoce na dědině. Přesto, že počasí nebylo ani trochu zimní, v chaloupkách na nás dýchala tajemná a příjemná atmosféra blížících se svátků. Kromě pečení a zdobení perníčků, odlévání olova, předení vlny, kovářské výhně a čertů oblečených do pravých ovčích kožichů jsme mohli v přítomí jedné z chalup zasednout ke stolu a občerstvit se právě upečeným perníkem a čajem z bylin nasbíraných na okolních loukách. Ve staré škole nás pan učitel s housličkami usadil do lavic a vyprávěl, jak to tehdy ve škole chodilo. Mile jsme

Vánočnímu muzicírování

ho překvapili naší koledou Vinšuju vám dobrý deň – tuto prý mu nikdo před námi nezapíval.

- V předvánočním týdnu zazpíval náš pěvecký sbor babičkám a dědečkům v Domovince.
- Poslední den před Vánocemi jsme se všichni společně sešli k již tradičnímu „Vánočnímu muzicírování“, při němž se představili naši malí i větší zpěváci a muzikanti. Celkem vystoupilo 39 dětí a velmi pěkná vystoupení předvedli

Mikulášský turnaj v miniházené

Zápis do 1. třídy

Emilka Kubaníková (zpěv), Hynek Smejkal (zpěv), Saša Cagaš (zpěv), Kateřina Radoušová (zpěv, flétna), Jesika Langerová (zpěv), Sabina Plašilová (zpěv), Adriana Plašilová (zpěv), Ondřej Jakubec (housele), Patrik Horák (zpěv), Nikol Schönwälderová (zpěv, klavír), Matyáš Moravetz (klavír). Cenu diváka získala Nikol Schönwälderová těsně před Matyášem Moravetzem.

- Žáci třetího a čtvrtého ročníku začali jezdit do Přerova na plavecký výcvik, celkem absolvují deset lekcí.
- V kulturním domě proběhl dětský karneval, na jehož přípravě se podíleli rodiče i pedagogové základní i mateřské školy. Děkujeme všem organizátorům a sponzo-

zimní sportovní den na Matušku

rům, zvláště paní Renatě Fojtíkové za dlouholetou obětavou práci při provozování bufetu a panu Blažej Stellovi za zapůjčení aparatury, když ta naše den před karnevalem vypověděla poslušnost.

- Před rozdáním vysvědčení jsme uspořádali zimní sportovní den na Matušku.

Polovina školního roku je za námi, předškoláci navštívili svoje starší kamarády v první třídě, aby viděli, co všechno se už naučili, a poté přišli k zápisu do prvního ročníku. V září se můžeme těšit na 11 nových prvňáčků. Školáci s pololetním vysvědčením v ruce si během jednodenních prázdnin trochu vydechli a doufáme, že s chutí a správnou nohou vykročili do druhého pololetí.

V nejbližší době nás čeká:

- Discoples v pátek 27. února – všechny srdečně zveme
- Jarní prázdniny od 9. do 13. března
- Chvalčovský šmigrust – vystoupení na vernisáži a výstavka prací
- Divadlo v kulturním domě pro mladší žáky

Zprávičky z KCR DOMINO

Právě v době dlouhých nocí a krátkých dnů, v době chladu a nevlídného počasí, je Domino otevřeno pro všechny, kdo chtějí prožít čas s kamarády, cvičit, malovat, hrát si a povídat. To vše se nabízí v různých kroužcích a aktivitách jako je Klubíčko, Šikulka, Tvořínek, Všeználkova miniškola, nebo volná herna.

A co nás ještě čeká ?

- Ve středu 4.2. v 16:00 hod. se můžeme těšit na DĚTSKÝ KARNEVAL plný dětských písniček, soutěží, her, tanečků a veselého dovádění.
- V březnu chceme otevřít nové KLUBÍČKO. Jedná se o motorická cvičení pro rodiče s dětmi od 1 roku. Společně cvičíme, učíme se ukazovací říkanky, zpíváme, tančíme, používáme různé cvičební pomůcky jako jsou míče, padák, korálky a další.

Přeji všem prožití zimního období ve zdraví a vnitřní pohodě.

Více informací vám ráda podám osobně, nebo na tel. 604 305 055

Elen Egerová

Různé

- ❖ Od 1. února 2015 bude na internetových stránkách obce Chvalčov **zveřejňováno hlášení obecního rozhlasu.**

- ❖ **Výzva k ostražitosti proti neohlášeným návštěvám ve Vašich domácnostech.** Opakovaně upozorňujeme naše občany, že v obci platí Nařízení obce Chvalčov, kterým jsou omezeni různí „nabízeči“ výhodných smluv na dodávku energií, různé prodeje apod.

Nedovolte, aby do vašich domácností vstupovali cizí lidé bez ohlášení. Odkážete je na Obecní úřad, aby si sjednali možnost návštěv. Jedině tak zamezíte ukvapenému podpisu různých smluv, které jsou v konečném důsledku pro vás nevýhodné.

Ušetříte se následných stresových situací. **Nepředkládejte osobní doklady lidem, které neznáte, i když působí důvěryhodně.**

- ❖ Při Tříkrálové sbírce bylo v kasičkách v obci Chvalčov v r. 2015 celkem 32.726,- Kč, je to o 10.889,- Kč více jak v roce 2014. Oblastní charita děkuje všem, kteří přispěli na pomoc potřebným.
- ❖ **Sbírka pro Diakonii Broumov** bude v naší obci v **úterý 21. 4. 2015** v kulturním domě v době od 14.00 do 18.00 hodin.
Sbírat budeme všechny oděvy, hračky, potřeby pro domácnost, tak jako minule. Můžete přinést i drobné elektrospotřebiče pro domácnost, pokud mají drobné poruchy.

Kulturní komise obce prosí o pomoc dobrovolníka ze Lhotky, který by byl ochoten zajišťovat vylepování plakátů na kulturní akce v dolní části obce. Přivítáme také někoho z Lázní. Rádi bychom zlepšili informovanost těchto částí obce. Případný zájemce může kontaktovat paní Jitku Dostálovou, buď osobně, nebo na telefonu: 739 208 969, popřípadě na emailovou adresu: ludoisova@seznam.cz. Paní Dostálová vám sdělí podrobnější informace. Děkuje.

AKCE CHVALČOV

14.2. Masopust, aneb vodění medvěda na Chvalčově

9.30 - sraz masek u Obecního úřadu

17.00 - pochováme basu v hospodě u Michala

14.2. Myslivecký ples KD Chvalčov

17.2. 19.00 hod. - Filmové toulky na Říce, beseda s panem V. Tichým

27.2. Školní discoples KD Chvalčov

22.3. Otevírání studánek ve 14.00 u studánky Sklenářka na Říce

27.–28.3. Chvalčovský šmigrust KD

Na přelomu března a dubna připravujeme další divadelní představení pozvaných ochotníků, tentokrát z Brna.

Denní stacionář ve Chvalčově vás zve vždy od 9.00 hodin

10.2. Výtvarný ateliér

- pletení z papíru

17.2. Beseda na téma: Jak seniorka lovila v Norsku ryby

- se zážitky z cesty nás přijde seznámit paní Marie Pospíšilová. Akce se uskuteční za podpory firmy RAAB COMPUTER.

24.2. Dopolední „KAVÁRNIČKA“

- spojená s výrobou společenské hry. Pozvěte známé a přátele a přijďte prožít příjemné dopoledne plné aktivity nejen u kávy nebo čaje.

Návštěva ve stacionáři

Okolí:

20. 2. 2015 V knihovně Bystřice pod Hostýnem 17.00 hod.
cestopisná přednáška Břetislava Sobky na téma "Ukrajina"
5. 3. 2015 Kino klub Sušil 17.00 hod.
cestopisná diashow s horolezcem Jiřím Hrmou - „Pod jižním křížem“
 - uvidíme to nejlepší z Brazílie, Argentiny a Paraguaye.

VEŘEJNÁ REGIONÁLNÍ SOUTĚŽ PŘEHLÍDKA PÓDIOVÝCH SKLADEB 2015

Datum: neděle 29. března 2015
Místo: Sportovní hala Sušil, Bystřice pod Hostýnem
Časový program: prezenze: 12:30 hod.
zahájení zkoušek: 13: 00 hod
zahájení soutěže: 14: 00 hod
Příhlášky: písemně do 21. března 2015
na adresu Marie Florecová, Loukov 219,
768 75 Loukov,
e-mail: mailto:florecovi@seznam.cz
mobil: 606 503 570

Vaše příspěvky

Tříkráloví koledníci se deště nelekli...

Tříkrálová koleda má v naší zemi staletou tradici. Chudé děti 6. ledna převlečené za Tři krále s papírovými korunami, v dlouhých bílých košilích, s pochopitelně začerněnou tváří třetího krále, chodily dům od domu, zpívaly koledy a na dveře či rám okna psaly svěcenou křídou C + M + B a rok. Za svou koledu a přání štěstí, zdraví a dlouhých let dostávaly od hospodářů něco dobrého a občas i pár grejcarů na přilepšenou. Starobylý a velmi pěkný zvyk chození na Tři krále přetrval dodnes a Charita Česká republika dala tříkrálovému koledování nový rozměr a smysl.

I Oblastní charita Bystřice pod Hostýnem vyslala 62 ochotných skupinek koledníků, které v okolních vesnicích již 2. ledna vyšly do ulic, aby předávaly lidem tu radostnou zvěst o narození našeho Spasitele. V Bystřici pod Hostýnem zahájilo Tříkrálovou sbírku požehnání koledníků 9. ledna 2015 v kostele sv. Jiljí. P. Stanislav Jordán přítomné povzbudil, poděkoval jim a vyslal je k Vám, k lidem ochotným pomáhat. Vedoucí skupinek se třemi koledníky jste pak mohli potkávat celý víkend.

Vzhledem k tomu, že je to dobrovolnická akce, je neuvěřitelné, že i když počasí moc nepřálo, neodradilo je to a všichni ochotně vyšli do ulic. Možná si kladete otázku: Proč? Co z toho mají? Zeptala jsem se proto i samotných koledujících a jedna z odpovědí mluví za všechno: „I když je koledování náročné kvůli zimě a často dlouhému chození, dětem je vždy líto, když stojíme před posled-

ním příbytkem. Jsem ráda, že poznávají, že radost rozdáváním roste. Dává to našim dětem šanci pomáhat a zažívat radost z radosti druhých.“

Velký obdiv patří i dětem ze sdružení Stonoška (za jejich organizaci děkujeme paní Dagmar Božovské a paní Aleně Apolenářové) a taky děvčatům z Domova Javorník ve Chvalčově se svou vedoucí skupinky koledníků, paní Karlou Studenou, které i tento rok ochotně pomohly.

Celkem bylo ve městě a obcích v působnosti Oblastní charity Bystřice pod Hostýnem vybráno 327.145,- Kč, z toho ve Chvalčově 32.726,- Kč.

Část výtěžku sbírky zůstane na kontě Charity Česká republika a využije se aktuálně na pomoc v zahraničí a na významné charitativní projekty v rámci Diecézních charit. Zbýlá část výtěžku se vrátí do Oblastní charity Bystřice pod Hostýnem a bude použita na přímou pomoc sociálně slabým lidem v našem regionu a na další rozvoj služeb Oblastní charity Bystřice pod Hostýnem.

Všem občanům děkujeme, že přispěli při této sbírce svým dílem – jestli už to bylo penězi, laskavým přijetím koledníků, pohoštěním, zájmem o tuhle akci nebo jen milým úsměvem. Je to znak toho, že lidí s dobrým srdcem a ochotou pomáhat se u nás najde ještě stále dost.

Srdečně také děkujeme všem, kdo se jakkoliv podíleli na úspěšné realizaci sbírky, koledníkům, dětem i dospělým, starostům a úředníkům města a obcí, bez nichž by dobročinná akce takového rozsahu byla neuskutečnitelná.

A na závěr slovo prezidenta Charity ČR otce biskupa Pavla Posáda: „Vždy bude někdo, kdo bude potřebovat pomoc. Rok od roku nejen stoupá štědrost dárců, ale bohužel rozšiřuje se i počet lidí v nouzi, takže působení Charity bude stále potřeba“.

Děkujeme, že i díky VÁM pomůžeme všem, kteří jsou na naši pomoc odkázáni. Nikdy nevíme, kdy tu pomoc budeme potřebovat právě my.

Děkujeme ...

*Mgr. Helena Janovská
koordinátorka Tříkrálové sbírky*

Tři brány do hostýnského hradiště

Taky vás to někdy zajímalo? Mě ano. A sice: povídání o branách – původních vstupech do hostýnského hradiště. Jako dítě jsem to poslouchala jako pohádku, jako dospělou mě zajímalo, kde se přesně nacházely. Tak jsme si je vyšlápli jednoho dne hledat. Tyto brány byly tři: Rusavská, Slavkovská a Železná.

Slavkovskou bránu většinou známe, je to ten veliký průkop valem pod restaurací Ovčárna. Vedle této brány je malé, dnes pěkně upravené jezírko – původní cisterna na vodu.

Druhá brána je Rusavská. Název napovídá, na kterou stranu je situovaná, i přes-to se nám hledala obtížně. Vejdete do ní, když projdete mezi poutními domy úplně dozadu, v létě tam směřoval od konce asfaltky vysečený chodník. Tím sejdete na samotný val a jste přímo před branou. Chodníčkem točícím se doprava sejdete pak na silnici kousek pod odbočkou na parkoviště. Dříve touto branou chodili snad věřící z Rusavy.

Železná brána byla prý kdysi dávno osazena železnými vraty a používali ji pro vstup lidé od Chvalčova. Její pozůstatky, připomínající větší erozní rýhu, jsme podle fotky pana Kolbingera našli mezi VI. a VII. zastavením Jurkovičovy křížové cesty. Nesplette si ji se značeným chodníkem na Schwaigrovku, který začíná na druhé straně VII. zastavení.

Budete-li někdy mít chuť tyto brány projít, je to nejlépe na jaře nebo na podzim, když není vysoká zeleň. Stejně by mě zajímalo, kde a jak obsáhle se o těchto branách píše, kdo je první popisuje? Zrovna tak mě zajímají ta železná vrata. Podle názvu bych tipovala na nějaký větší kovářský výrobek, no a ty další dvě brány – ty nebyly ničím chráněny? Nebo třeba jen branou dřevěnou? Moc bych to chtěla vědět, ale pochybuji, že by mi to někdo pověděl.

Velmi pěkně všechny průkopy hostýnskými valy i archeologické poznatky o Hostýně popisuje pan Dalibor Kolbinger ve své knížce „Hostýn v dávnověku“. Mám ji už dlouho doma a je v ní spousta zajímavostí, mohu jen doporučit. Ke koupi byla v Infocentru na zámku v Bystřici.

Hezký výlet na Hostýn přeje všem objevitelům

Irena Hudcová

Gumičky – hit minulého roku, který stále žije a roste. Má je vaše dítě mít?

Gumičky zaplavily školy i domácnosti. Ještě v červnu byly třídy, lavice, jídelny, nástěnky i dětské pokoje čisté. V létě na náš trh zaútočily pestré, pohled přitahující miniaturní gumičky. V září zaplavily školy i domy. Povalují se všude... ve třídách, na záchodech, v jídelnách. Změnily kolorit škol i domovů. O přestávkách děti nechodí ze třídy ven, sedí a splétají náramky, náhrdelníky, klíčenky i jiné umělecké tvary. Doma prosí o další gumičky, o stále dokonalejší pletací sady, které na trh s hračkami útočí.

Učitelé výrobky vystavují na nástěnkách, pořádají soutěže o nejkrásnější šperk. Děti se s nimi zdobí a místo květiny či čokolády jimi vyjadřují sympatie rodičům nebo pedagogům. Gumičky zaplnily dětský svět, jako kdysi dávno známá „céčka“. Je to dobře? Jak dlouho tento trend vydrží?

I školní „outsider“ může gumičkami zaujmout

Gumičky na děti i dospělé působí skrze negativní i pozitivní reklamu. První se v médiích objevila zpráva o jejich škodlivosti, následně si všichni šeptají, že to není pravda a gumičky jsou bez nebezpečných látek. Televize přináší protichůdné informace. Jednou jsou gumičky škodlivé, jindy zase ne. Ať je to tak či onak, v každém

případě lepší reklamu mít tento výrobek již nemůže. Je žádoucí kupovat dražší zboží ve značkových obchodech.

Školy zvažují, zda gumičky zakázat, zda jsou ekologické, jak se k tomuto problému, který mnohdy narušuje výuku i přípravu na další hodinu, postaví.

Všeho s mírou. Gumičky mají i svá **pozitiva**. Rozvíjí dětské dovednosti a odlákávají děti od počítačů a agresivních her. Zaplétají i chlapci, všechny věkové kategorie. Pokud jsou gumičky nezávadné a zakoupeny se zárukou bezpečnosti, pak rozvíjí dětskou motoriku, tvořivost, kooperaci i soutěživost, podporují koordinaci pohybů i zručnost, neméně také pozornost. I dítě na okraji třídního kolektivu, které není tak bystré jako druhé děti, má o pár kilo navíc, nosí třeba brýle, má tělesnou vadu, není hvězda třídy, může gumičkami zaujmout. Je-li šikovné, dokáže zkombinovat barvy, rodiče či starší sourozenci mu pomůžou, vytvoří jedinečný náramek, kterým oslní. I nezručné děti mohou s gumičkami experimentovat, trénovat pohyby a vytvářet výrobky, z nichž mají radost. Je zde nová aktivita, která zapojí celé rodiny do společné akce. Zda nosit gumičky do školy, je velmi sporné. Pedagog může gumičky zařadit do výtvarné výchovy, měl by však nastavit pevný řád jejich užívání ve třídě. Gumičky by neměly znečišťovat školu, nemělo by se s nimi manipulovat ve vyučování, měly by se užívat jen o velké přestávce, jinak hrozí, že si dítě nenachystá věci nebo neposvačí. Škola je místo, kde se dítě vzdělává, tvorba ozdůbek patří do volného času či do kroužku. Ideálním místem, kde se může dítě s gumičkami realizovat, je školní družina. Doma je to dobrý způsob, jak se odreagovat mezi psaním domácích úkolů a učením. Rodič by však měl vyhradit čas, kdy dítě může zaplétat a kdy se musí učit.

Klára Janečková, psycholožka

Kulturní rubrika

ŽIVÝ BETLÉM

20. prosinec - předvánoční čas, předvánoční nálada. Čas setkávání, čas rozjímání a čas očekávání narození Ježíška jako symbolu lásky. Již podruhé jsme se sešli za obecním úřadem, abychom se společně alespoň na chvíli ocitli v atmosféře Betléma. Nakolik se to povedlo, je věc názoru. Ale ani letos nechyběly slzy dojetí babiček a užaslé oči malých dětí. Když si představím, že bych jako malé dítě mohla nahlédnout do jesliček, vidět Pannu Marii a Tři krále, jsem si jistá, že by tento zážitek přetrvával v mém srdci dodnes. "Bylo to krásné", slyšeli jsme ze všech stran. Byli jsme pochváleni, že Chvalčov je široko daleko jediná vesnice, která má živý Betlém! Ano,

opravdu jsou tady lidé, kteří si toho všimli a ocenili to! Zázrak! Chvalčovský Betlém je dar pro všechny lidi dobré vůle. Děkuji kulturní komisi a všem nadšencům, kteří do toho šli s námi. Děkuji vedení obce za podporu, děkuji všem občanům, kteří přišli, aby společně s námi oslavili příchod Ježíška, lásky na tento svět. A těšíme se na setkání vlastně už letos, v předvánočním čase, v roce 2015.

Jitka Dostálová

"LIGA PROTI NEVĚŘE"

Letošní kulturní rok jsme zahájili představením divadelního ochotnického souboru VENTYL, komedií "LIGA PROTI NEVĚŘE" od Zdeňka Podskalského. 11. ledna jsme se v našem kulturním domě na necelé dvě hodiny přenesli do bláznivých pletek nevěrníků a spolu s nimi prožívali vážně i nevážně například milence ve skříni, či neviditelného manžela ve vaně. Tato situační komedie postavená na skvělých dialozích skvělého Podskalského si žádá především skvělé herectví. Ventyl se tohoto úkolu zhostil na jedničku. Role Annie v podání Renaty Zajíčkové všem vyrazela dech. Ta kvanta textu, které se

musela herečka naučit, ocenili nejen ti, pro které je problém zapamatovat si tři položky k nákupu, ale i ti, kteří mají s divadlem nějakou zkušenost a ví, jaké to je, učit se text, chodit do práce, starat se u toho o děti a domácnost. Vážím si všech ochotníků! Vidím tu práci, která se za hodinovým představením skrývá. Toho nadšení a peněz z vlastní kapsy! Komedie byla svěží, lehká, odcházeli jsme také svěží a vysmátí. Bylo to fajn, děkujeme Ventylu za spolupráci, pořadatelům a také všem občanům, kteří nejsou líní vyjít v neděli odpoledne a svou účastí podpořit chvalčovskou kulturu.

Jitka Dostálová

Beseda u zahrádkářů

Pravda je, že na chalupu zahrádkářů se nedostanu tak často, jak bych chtěla. Člověk se tu cítí dobře, cítí, že je tady vítán. A přátelská, téměř rodinná atmosféra je nakažlivá. Letos 16. ledna jsem si však čas udělala, a jsem za to ráda. Ráda poslouchám cestovatele, možná proto, že sama nikam necestuji. Ale svět mám ráda a odlišnosti mě fascinují. Pan Ing. Dušan Maceška nám představil Izrael a Jordánsko, země, ve kterých se to odlišnostmi jen hemží. Nádherné fotografie nás přenesly do Jeruzaléma a Betléma, uprostřed ledna jsme se ocitli na poušti, a nakoukli do míst, kde vedle sebe koexistují hned tři významná světová náboženství. Muslimové, křesťané a židé. Neslučitelnost principů těchto vír způsobuje neustále napětí, oddělenost a boje. Stát Izrael má vůbec velice smutnou a složitou historii. Pan Maceška se však v přednášce soustředil především na vzácné památky těchto míst a na krásu tamní přírody. Ona i poušť má spoustu podob a barev, pro nás naprosto neobvyklých. Ale přesto, zeleň je zeleň. Neumím si představit, že bych žila v krajině bez stromů, bez lesa, bez romanticky zasněžených kopců. A tak jsem se po přednášce rozhlédla a byla ráda, že jsem doma právě tady. Ale už se těším na další země, další výlety, byť jen prostřednictvím dataprojektoru a vyprávění.

Jitka Dostálová

Naši fotbalisté

Fotbalové ohlédnutí za podzimní částí

Rád bych navázal na příspěvek naší hráčky Vandy Červinkové v posledním vydání chvalčovského zpravodaje, ve kterém popsala velmi úspěšnou podzimní část starších žáků. Chtěl bych v tomto článku zhodnotit výsledky všech fotbalových týmů TJ Chvalčov, popsat aktuální dění ve fotbalovém oddílu a naznačit naše plány do budoucna.

V současné době vede TJ Chvalčov oddíl kopané 5 družstev, s prvními fotbalovými krůčky začínají ti nejmenší ve fotbalové školičce, kde se setkávají děti ve věku 5-7 let a formou her a cvičení s míčem získávají všeobecný pohybový rozvoj a první fotbalové dovednosti. Fotbalovou školičku vedou trenéři Jiří Švihálek a Jiří Trňák. Fotbalová školička běží 3 roky a její první odchovanci hrají již v dalších týmech - v mladší a někteří i ve starší přípravce. Tyto týmy hrají oficiální soutěže a setkávají se na okresní úrovni se svými vrstevníky. Někdy se daří více, někdy méně, přichází výhry, ale i porážky. Důležité je, že naši mladí fotbalisté a fotbalistky se snaží hrát, chtějí hrát a vytváří si mezi sebou partu, která táhne za jeden provaz. Posledním mládežnickým týmem jsou starší žáci, o jejichž výsledcích jsme se dočetli v minulém zpravodaji. Tým starších žáků vedou trenéři Miroslav Jakoubek a Martin Šmíd. Družstvo mužů, které je hlavním lákadlem pro naše diváky a fanoušky, v posledních sezónách zůstalo za očekáváním a nepředvádělo fotbal, který by přilákal do ochozů více diváků. Zdá se, že tím správným impulsem pro změnu je příchod nového trenéra pana Zdeňka Trojky. Pod jeho vedením tým ožil, což se projevilo jak ve výsledcích, tak i v předváděné hře. Muži skončili po podzimní části na krásném druhém místě, kdy hořkost porážky okusili jen s lídrem tabulky Bystřicí pod Hostýnem B (bohužel v obou vzájemných zápasech). Věřím, že naši muži budou v těchto výsledcích a ve zlepšené hře pokračovat a pokusí se Bystřici B postup do okresního přeboru ztížit.

Všechna fotbalová družstva využívají pro své tréninky a zápasy zázemí fotbalového areálu na hřišti ve Chvalčově, snažíme se toto prostředí udržovat a vylepšovat,

Fotbalová školička

Mladší a starší přípravka

staráme se o kvalitu travnaté plochy a pro všechny hráče zajišťujeme dostatek sportovních pomůcek. Pro zimní přípravu všech družstev využíváme možnost chodit do tělocvičny na Chvalčově, je to velká výhoda, kterou máme, zvláště pro ty nejmenší. Když počasí nedovolí chodit s dětmi ven, plynule přejdeme do tělocvičny a celou zimu a první jarní měsíce trénujeme pěkně pod střechou. V této době probíhá zimní příprava všech našich družstev naplno. Všechny naše mládežnické celky se účastní halových turnajů, které jsou pořádány v Bystřici pod Hostýnem nebo v Holešově, porovnávají své síly se svými soupeři a všichni máme radost z toho, že naše družstva vozí z těchto turnajů medaile za výborná umístění. Družstvo mužů absolvuje v rámci své zimní přípravy dlouhodobý turnaj v Lipníku nad Bečvou, kde odehraje v průběhu 2 měsíců celkem 5 zápasů na hřišti s umělým povrchem.

V letošním roce kromě běžné údržby a péče o hřiště a celého areálu se chceme v letní přestávce více zaměřit na regeneraci našeho trávníku, plánujeme provést prořezání trávníku a následné došterkování, chceme také zakoupit propichovací válec, kterým bychom mohli hřiště častěji provzdušňovat. Z akcí, které budeme letos pořádát na fotbalovém hřišti to bude dětský den (předběžně 6.6.2015) a v srpnu zábavu se skupinou Expo.

Závěrem mi dovolu, abych poděkoval všem činovníkům fotbalového oddílu za jejich dobrovolnou práci pro chvalčovský fotbal a také rodičům mladých fotbalistů, kteří pomáhají při trénování a při organizování zápasů. Velmi oceňujeme podporu ze strany obce Chvalčov, která pravidelně finančně přispívá na chod fotbalového oddílu a navíc v minulém roce přispěla na nákup 2 bezpečných branek pro naši mládež a zajistila opravu fasády na budově kabin. Rovněž velké poděkování patří všem sponzorům, kteří finančně či materiálně přispěli na chod fotbalového oddílu. Poděkování patří firmám Ermona spol. s r.o., Ladislav Raab, Ing. Jiří Kocvrlich, Milan Kubaník, P-Elektro spol. s r.o., Hoit Consulting spol. s r.o. a firmě TON a.s.

Výsledky všech týmů TJ Chvalčov po podzimní části fotbalové sezóny 2014/2015:**Muži – okresní soutěž – III. Třída – skupina A**

1.	Bystřice p.H. B	14	13	0	0	1	44:7	39
2.	Chvalčov	14	10	2	0	2	50:18	34
3.	Tučapy	13	8	2	1	2	32:10	29
4.	Prusinovice	14	8	0	1	5	38:26	25
5.	Žeranovice	14	7	1	1	5	46:34	24
6.	Ludslavice	14	7	0	3	4	32:22	24
7.	Rajnochovice	14	6	2	2	4	30:22	24
8.	Martinice	14	6	1	0	7	36:39	20
9.	Rymice	14	4	1	5	4	27:32	19
10.	Míškovice	13	5	1	1	6	26:32	18
11.	Komárno	14	3	1	0	10	16:41	11
12.	Zahnašovice	14	2	1	1	10	16:36	9
13.	Hlinsko p. H.	14	1	3	0	10	11:41	9
14.	Kostelec u Hol. B	14	2	0	0	12	9:53	6

Hráči: Zmeškal Roman, Kubaník Vladimír, Trňák Jiří, Vaněk Milan, Vaculík Kamil, Talach Antonín, Trnčák Miroslav, Valoušek Milan, Jungwirth Marek, Balvín Jiří, Pilař Vojtěch, Balvín Tomáš, Jakubec Lukáš, Něstreljajev Jiří, Černý Pavel, Jakubec Tomáš, Marek Jakub, Stodůlka Adam, Něstreljajev Filip, Ordáš Jakub, Jenčík Filip, Krist Roman, Kovařík Jiří, Barot Jaromír

Trenér: Zdeněk Trojek

Vedoucí mužstva: Ing. Cassinelli Patrick

Starší žáci – okresní přebor

1.	Chvalčov	8	8	0	0	0	42:9	24
2.	Chropyně	8	7	0	0	1	45:18	21
3.	Rymice	8	6	0	0	2	32:15	18
4.	Lutopecny	8	3	1	1	3	25:17	12
5.	Zdounky	8	4	0	0	4	25:30	12
6.	Mrlínek	8	2	1	0	5	13:26	8
7.	Zlobice	8	2	0	1	5	17:43	7
8.	Martinice	8	0	2	0	6	15:32	4
9.	Bezměrov	8	0	0	2	6	6:30	2

Hráči: Zapletalová Nikola, Červínková Vanda, Červinka Roman, Gabriel Pavel, Dostálík Petr, Tomčík Jaroslav, Šmíd Jakub, Kurfürst Pavel, Kužel Josef, Doležel Martin, Mejvald Michal, Ordáš Petr, Janek Dominik, Charvát Lukáš, Jakoubek Miroslav,

Trenéři: Jakoubek Miroslav st., Šmíd Martin

Starší přípravka – okresní přebor – skupina A

1.	Žalkovice	12	11	0	0	1	98:39	33
2.	Prusinovice	10	9	0	0	1	68:33	27
3.	Chvalčov	12	5	1	0	6	52:64	17
4.	Loukov	12	1	0	1	10	30:73	4
5.	Hulín	10	0	1	1	8	22:61	3

Hráči: Charvát Lukáš, Jakoubek Miroslav, Hapal Vojtěch, Mařák Jan, Vinklárek Vladimír, Rozehnal Adam, Zmrzlík Adam, Miškovská Rozálie, Vaněk Jiří, Zmeškal Matěj, Vavrouš Jakub

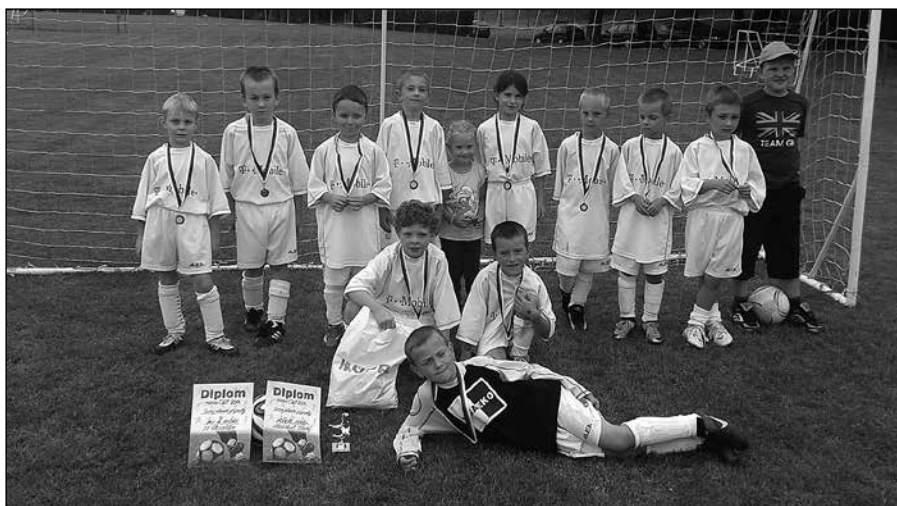
Trenéři: Zmeškal Roman, Mařák Ladislav

Starší přípravka

Mladší přípravka – okresní přebor

1.	Morkovice	12	11	0	0	1	157:26	33
2.	Slavkov p. H.	12	10	0	0	2	125:39	30
3.	Chvalčov	12	7	0	0	5	85:53	21
4.	Loukov	12	6	0	0	6	72:88	18
5.	Hulín	12	3	0	0	9	40:77	9
6.	Prusinovice	12	3	0	0	9	51:118	9
7.	Kostelec u Hol.	12	1	0	0	11	19:152	3

Mladší přípravka

Hráči: Adamec Ondřej, Brtníček Filip, Kaluža Jakub, Chlápek David, Kovář Adam, Kratochvíl Matěj, Miškayová Rozálie, Novák Jaroslav, Smejkal Hynek, Šmíd Ondřej, Vaculík Václav, Zmeškal Matěj, Zapletal Tomáš, Anh Thuan Phan

Trenéři: Chlápek Jan, Vaculík Kamil

Ing. Chlápek Jan

Předseda fotbalového oddílu TJ Chvalčov

Chvalčovští zahrádkáři

„Chceš-li pocítit, co to je radost, jiným radost připravuj.“ K. Světlá

„Člověk vyšel z přírody a zahrady si začal budovat proto, aby měl toto prostředí, ze kterého vyšel, opět blízko.“

Začínáme nový rok s novými přáními, vztahy, osobními cíli a s nadějí v něco lepšího. Věříme, že vytvoříme něco lepšího, krásnějšího, co nás obohatí nejen společensky, ale také duchovně, nebo se na tom budeme podílet.

Leden začíná. Podle počasí, nikoliv podle astronomů, je leden prostředním měsícem zimy. Vegetace je v hlubokém útlumu, půda je zpravidla promrzlá v celé orniční vrstvě. Srážky převažují sněhové. Den se začíná prodlužovat, slunečního svitu je jen 3 % z celoročního úhrnu. Leden je označován jednoznačně jako nejchladnější měsíc v roce, jeho průměrná teplota se pohybuje v rozmezí -0,91 a +3,18 °C. V minulosti jsou ale záznamy o velmi teplých lednech - např. v roce 1796 byla naměřena průměrná teplota 5,8 °C. V zahradě je vítaný leden mrazivý, ne teplý a deštivý, protože teplé počasí s sebou přináší prodloužení zimy a tím i pozdní nástup jara. Práce na zahradě v lednu přizpůsobíme počasí, podstatně nás omezí krátké dny.

V prosinci před Mikulášem 5.12. v 17hod. jsme měli na CH.Z. přednášku s promítáním p. Zdenka Kratochvíla, milovníka a pozorovatele přírody, ptáků, zvířat.

Dokumentoval nám, kolik je ptáků, zvířat i vzácných zde žijících nebo migrujících v Hostýnských vrších. Jeho odborná znalost nás velmi mile překvapila a zaujala natolik, že jsme se ani nemohli rozejít domů. Umocňovala to také ukázka jeho fotografií většího formátu. Někteří si dali za úkol, že budou informovat své děti, co tady žije a s čím se mohou při procházce či na výletě setkat. Vřelý dík za skvělou akci zahrádkářům konstatovali účastníci.

V Lednici 10.12.2014 proběhl „ODBORNÝ OVOCNÁŘSKÝ SEMINÁŘ“ Biocontu Brno, kterého jsme se nezúčastnili. Biologická ochrana je systém, který využívá přirozených antagonistů škodlivých organismů nebo produktů připravených za využití živých organismů. Moderní prostředky biologické ochrany jsou vysoce a dlouhodobě účinné a zároveň jsou šetrné k lidskému zdraví a životnímu prostředí a mají nízkou nebo žádnou toxicitu k necílovým druhům. Tím zvyšují bohatost, diverzifikaci a stabilitu přírodních systémů v zemědělské krajině a umožňují kvalitní produkci. Jedná se o využití dravých roztočů na zahrádkách, sklenících a podobně.

Byli jsme přítomni degustaci jablek, která byla 12. 12. 2014 ve Val. Meziříčí. Akci vedl pan Zdeněk Šimurda. Bylo to v novém prostředí, účast byla 30 účastníků. Bylo to zajímavé a poučné.

Ve Zlíně proběhl 15. prosince seminář pro „Občanská sdružení-spolky v roce 2014“ „Nový občanský zákon“ s velkou účastí. Místo toho, aby došlo k jednoduchosti, tak se z toho stává velká administrativa. Nelíbí se nám to. Obzvláště vyplňování RL= Registračního listu. Dříve, když to spravovalo Ministerstvo vnitra, bylo to jednodušší (méně údajů).

Měli jsme také přátelské posezení s členy. Pro nemoc jsme loni nebyli na svěcení vína.

V neděli 28. 12. 2014 jsme ukončili rok procházkou, počasí bylo správně mrazivé a vítr nás výborně profoukl. Proto po příchodu do vytopené místnosti a podání teplého pití a studené slivovičky nás krásně rozehřálo.

Ve Valticích 13. 1. 2015 proběhla odborně vzdělávací akce „Integrovaná ochrana proti chorobám a škůdcům révy“, kterého jsme se zúčastnili. Přednášel dlouholetý pracovník ÚKZÚZ ing. Petr Ackermann CSc., který spolu s ing. Janem Kazdou CSc. napsali knihu „Metodika ochrany zahradních plodin pro zahrádkáře a zahrádkáře.“ Publikace má 456 stran, je zde i fotopříloha můžeme vám ji obstarat. Cena činí 150,- Kč. My ji máme s podpisem autora.

16. ledna jsme vás zvali na CH. Z., kde proběhla beseda s cestovatelem ing. Dušanem Maceškou. Téma: „Izrael a Jordánsko“, kde jsme promítali, vyprávěli a besedovali. Sešlo se nás 31 posluchačů. Bylo to velmi zajímavé, poutavé a budeme v tom na přání účastníků dále pokračovat.

Naše děvčata H. Pavelcová, V. Raabová, M. Bílá byly v Holešově 20.1.2015 na „Čarování s květinou“, kde paní V. Čablová předváděla, co se dá s květinou vytvářet. Podobné programy dělají pravidelně v kavárně CAFE CINEMA vedle kina Svět, každé třetí úterý v měsíci. Zde jsme domluvili, že nějakou podobnou akci uspořádáme také na CH. Z. Termín je 2.červenec v 16hod. Již teď jste všichni zváni.

Grafická podoba Časopisu ZAHŘÁDKÁŘ s rokem 2015 dozrává určitých změn, ale obsahově zůstává časopis stále nabitý zajímavostmi. Přivítáme, pokud nám napíšete, zda byla změna k lepšímu. Od nového roku se budete setkávat i s novými seriály, například Kouzlo bonsajů, Bylinky po celý rok, Víno pod lupou, Meteorologická zahrádka, čeká vás i nová rubrika Pro začínající zahrádkáře, zajímavé články budou o invazivních rostlinách a v kuchyni si od ledna pochutnáte na nových receptech od Pavlínky Kynclové. Předplatitelé s tímto číslem obdrželi stolní týdenní kalendář

od firmy SEMO. Každý měsíc losujeme z našich předplatitelů výherce zajímavých cen. Výhercům lednového losování zasíláme nástěnný kalendář ČZS pro rok 2015. Fotografie v kalendáři pocházejí z dětských a mládežnických fotosoutěží ČZS, doplněny jsou praktickými radami a pranostikami pro jednotlivé měsíce. Výhercům únorového losování zasíláme praktickou publikaci nakladatelství Grada - Nápady do zahrady, autorů Petry a Pavla Zemanových. Podtitul knížky napovídá o jejím obsahu více: Postupy krok za krokem, které zvládnete sami. Výhercům gratulujeme a přeje-
me příjemné chvíle s časopisem Zahrádkář!

V únorovém časopisu ZAHRÁDKÁŘ se mimo jiné dočtete, že zimní měsíce jsou vhodné k přípravě na vegetaci, přináší vám inspiraci pohledem do trvalkové zahrady Petra Hanzelky. Dále vám architekt pomůže s výběrem vhodného ohraničení pozemku kolem domu. V obchodech nás běžně lákají asijské hrušně. Jak a které lze snadno pěstovat, vám poradíme v dalším článku. Bazalka se nám již v kuchyni jistě zabydlela, nezbyvá, než si vybrat semínka z nepřeberného sortimentu od firmy SEMO pro vlastní pěstování. V kuchyni si s námi tentokrát pochutnáte na zelí a u ohně si můžete kromě klobásy vypálit i zahradní keramiku.

Asijské hrušně I. – hned v úvodu chceme čtenáře upozornit na několik přetrvávajících nepravd a omylů. Mezi největší patří názor, že se jedná o "hruškojabka" nebo "jabkohrušky", křížence jabloní a hrušní. Takové komerční ovoce neexistuje nikde ve světě. Mezi další omyly patří názory, že asijské hrušky jsou méně kvalitní, v podmínkách ČR špatně rostou, plodí malé plody a nedají se skladovat. Omyl, omyl a zase omyl. Pěstitelé se v našich podmínkách s tímto ovocným druhem musí nejprve naučit pracovat. Stejně tak jako je například maliník (*Rubus idaeus*) odlišný od ostružníku (*Rubus fruticosus*), přestože mají stejný rodový název *Rubus*, jedná se o dva různé

Cestománie – 16. 1. 2015

druhy rozdílné vzhledově i pěstitel-sky. Stejná situace je u evropských a asijských hrušní.

Begonie hlíznatá (*Begonia tuber-hybrida*) vděčná a krásná květina, kterou můžeme pěstovat v truhlíku či jiné nádobě – a máme skutečně na výběr: převislou či vzpřímenou, velkokvětou, s květy střední velikosti nebo drobnokvětou, s květem plným či jednoduchým, s okraji třepenitými nebo zkadeřenými, ozdobnou listem anebo květem a ještě navíc v mnoha barevných odstínech, a to jedno i vícebarevné.

Hlíznaté begonie pěstujeme většinou za oknem, na balkóně, na verandě, ale i venku. Pamatujme, že nemá ráda přímé slunce, a proto jí raději nabídneme orientaci na východ nebo na sever, místo musí být chráněno před prudkým deštěm a větrem.

Begonie nám skutečně nabízejí velký výběr typů i barev. Kromě

Čarování s květinou

nákupu vzrostlých rostlin je možné zkusit je pěstovat také ze semen – k tomu však potřebujeme nejen hodně času, ale i šikovnosti a trpělivosti. Semena jsou opravdu miniaturní (na 1g jich bývá až 45 tisíc) a semenáčky se musí pracně přepichovat pomocí pinzety. Nejjednodušší tedy bude, pokud si hlízy begonie koupíme od pěstitelů, kteří nám také zaručí dobrý zdravotní stav.

Bazalka voňavá – bylinková královna. Bazalka je velmi aromatická jednoletá bylina oblíbená pro své všestranné použití. Můžete ji používat v kuchyni, v léčitelství, a také jen tak na okrasu.

Bazalka pravá je jednoletá bylina, která patří do čeledi hluchavkovitých (Lamiaceae). Rod bazalka zahrnuje asi 60 druhů. Původně pochází z tropů Afriky a Asie. Dorůstá do výšky 15 až 60 cm a kvete v období od července až do září. Sklízí se v období dubna až října, ale nejlepší je listy sklízet před rozkvětem, neboť po něm jsou tuhé a trpké. Latinský název *Ocimum basilicum* je odvozený od řeckých slov *ozein* - vonět a *basileus* - král, což můžeme přeložit jako voňavá královna, kterou bazalka opravdu je.

Přezimující škůdci a choroby – nejrůznější škůdci, ale i spóry původců chorob ovocných stromů přezimují v kůře kmenů. Proto je dobré starou rozpraskanou kůru z kmenů ovocných stromů lehce oškrábat na rozloženou fólii, a poté ihned spálit, aby se zamezilo jejich šíření. Škůdce v zimě nejsnadněji rozeznáme podle nakladených vajíček:

- pídalka podzimní - červenožlutá, oválná vajíčka
- bourovec prstěncitý - vajíčka v prstencích na větvičkách
- sviluška ovocná - červená, kulatá vajíčka
- mera jabloňová - žlutá, oválná vajíčka
- mšice listová - velká, černá vajíčka

Pásy z vlnité lepenky, které jsme upevnili na kmeny stromů (v červenci jako umělé útočiště květopyse jabloňového, v říjnu proti pídálce podzimní) je nyní nejvyšší čas sejmut a spálit. V korunách stromů by také neměly zůstat žádné mumifikované (seschlé) plody z loňské úrody ani osamocené seschlé visící listy.

Únor – Aktuální informace o opatřeních v ochraně rostlin

V únoru lze navázat na opatření uvedená pro měsíce prosinec a leden. Tento měsíc je také nejzazší termín, kdy je třeba odstranit ručně, pomocí nůžek či houseniku (jde o stříhací zařízení upevněné na delší tyči) mumifikované moniliózní plody a zámotky housenek. Tento materiál je pak nutné zlikvidovat nejlépe spálením.

Pokud sejde sníh již koncem února, je třeba shrabat a rovněž zlikvidovat zbylé spadlé listy.

Na starých stromech odstraňujeme odumřelou kůru – je totiž úkrytem mnoha škůdců, především housenek obaleče jablečného a larev vlnatky krvavé. Na hrubších ukrývá dospělé mery skvrnité, ale naopak je také i úkrytem mnoha užitečných a indiferentních živočichů.

Kmeny a silnější větve ovocných stromů lze natřít vápenným mlékem, abychom zabránili praskání kůry a mrazovým deskám, které mohou být způsobeny většími teplotními výkyvy mezi slunečným dnem a mrazivou nocí. Účinnější je však zakrývání kmenů, především z jižní strany, různým materiálem – prkny, speciálními chrániči, chvojím, papírem apod.

Průběžně i v únoru kontrolujeme uskladněné ovoce a skladovací prostory za příznivého počasí větráme.

Vzcházející podzimní výsadby česneku ošetřujeme proti houbomilce česnekové. Lze to provést dvojím způsobem – mechanicky, kdy celý záhon pokryjeme již

v únoru bílou netkanou textilií, kterou odstraňujeme až v dubnu, anebo chemicky. Chemickou ochranu je třeba provést již v době, kdy teplota vzduchu vystoupí nad 10 °C. Ošetřujeme dvakrát po 14 dnech, a to pyrethroidem – Karate se Zeon technologií 5 CS – v 0,05% koncentraci.

Nakonec uvádím, že v zimním období, nejpozději do konce února, můžeme introdukovat do sadu (vyvazováním textilních pásů na větve stromů a keřů) dravého roztoče *Typhlodromus pyri* (Biolaagens-TP), což je kvalitní biologické opatření k likvidaci roztočů a svlušek.

Březen – Aktuální informace o opatřeních v ochraně rostlin

Především si obstaráme chybějící základní chemické a biologické přípravky k ochraně rostlin, feromonový lapák k monitorování náletu obaleče jablečného (např. Deltastop CP) a bílé i žluté leповé desky ke sledování náletu pilatek, vrtule třešňové a mšic.

Po oschnutí půdy je třeba dokončit úklid spadaneho listí. Pokud nejsou listy poškozeny minujícími škůdci, zapravíme je do půdy, případně zkompostujeme.

Je nejvyšší čas vyvěsit nové a vyčistit staré budky pro ptactvo.

Nejpozději během předjarního řezu musí být ze stromů odstraněny i mumifikované zbytky plodů jaderovin a peckovin napadených moniliniovou hnilobou plodů, dále odstraněny letorosty, případně konce letorostů u jabloní napadených padlím a konce letorostů angreštů napadených hnědým padlím angreštu. Připomeňme si starou pravdu, že samotný předjarní řez slouží nejen k regulaci násady, ale i k omezení výskytu a šíření houbových chorob. Je to také tím, že řezem zajistíme dostatečnou vzdušnost a osvětlení korun stromů.

Ošetříme stromy s mrazovými trhlínami a deskami, případně kmeny poškozené hlodavci. Mně samotnému se osvědčil po zimě na Vysočině, kdy napadlo velké množství sněhu a kmeny i větve byly poškozeny zajíci, přípravek Aversol pasta. Je registrován na lesní a okrasné dřeviny, obsahuje však účinný fungicid thiram, který samotný se běžně používá v ovocnářství. Tento přípravek je registrován k zabránění okusu. Další podobný přípravek Pellacol, jenž je 10% suspenzí thiramu, je registrován dokonce i k hojení a zacelování ran poškozených kmenů. Nátěr či postřik je třeba provést co nejdříve po poranění.

Na rybíz odřežeme suché větvičky poškozené housenkami nesytky rybízové a především obíráme a pálíme nápadně zvětšené pupeny napadené vlnovníkem rybízovým. Při silnějším napadení ostříháme větvičky pod nejnižším postiženým pupenem. Při výskytu tohoto onemocnění navíc vždy provedeme před květem při teplotě nad 18 °C postřik posledním zbylým akaricidem dodávaným na trh v zahrádkářském malobalení – Nissorun 10 WP v 0,07% koncentraci.

Nejpozději v březnu, těsně před rašením, uskutečníme první předjarní postřik všech stromů a keřů měďnatými přípravky. Toto ošetření má mnohočetný příznivý vliv:

U broskvoní je to již většinou nejpozdnější termín ošetření v době, kdy se začínají zvětšovat vrcholové listové pupeny na jednotlivých větvičkách. Bývá to obvykle tehdy, když na lískových keřích prší jehnědy. U broskvoní jde především o první a rozhodující postřik proti kadeřavosti broskvoně a suché skvrnitosti listů broskvoně. Toto opatření dále působí proti napadení větví, větví a kmenů bakteriemi z rodu *Pseudomonas* a houbami z rodu *Valsa* (*Leucostoma*), což způsobí omezení výskytu korových nekróz spojených s klejotokem.

U dalších peckovin může toto ošetření bránit výskytu puchrovitosti slivoně, dále též korovým nekrotám a částečně omezit i vznik tzv. mrtvice u meruněk.

U jádrovin omezíme tímto postřikem výskyt nektriové korové nekrózy a výskyt strupovitosti. Postřik je třeba provádět, až když teplota vzduchu vystoupí nejméně na 7 °C. Použijeme k tomuto ošetření zásadně přípravky na bázi mědi např. Kuprikol 50, Champion 50 WP a nebo Kocide 2000.

Kulturu jahod očistíme od starých, zaschlých a nemocných listů, jahodník přihnojíme a ošetříme přípravkem Vertimec 1.8 EC proti roztočičku jahodníkovému a pomocí přípravku Ortiva proti chorobě, která se v poslední době vyskytuje stále častěji - antraknóze jahodníku.

Při vlhkém a chladném jaru, kdy se zpomaluje i rozvoj vegetace, je nutné pokračovat až do začátku kvetení v ochraně broskvoní proti kadeřavosti. K opakovanému ošetření broskvoní použijeme už jen organické fungicidy, např. přípravky Delan 700 WDG, Dithane DG Neotec, Syllit 65 WP nebo Thiram Granuflo.

Každoročně je bezpodmínečně nutné provést preventivní postřiky proti hnědému padlí angreštu. Pro první ošetření (již před květem angreštů) se nyní doporučuje použít přípravek na bázi síry Kumulus WG a k ošetření po odkvětu si ponecháme k opakovanému použití strobilurin Discus.

V březnu navíc obnovujeme lepové pásy na kmenech ovocných stromů. Na kmeny jabloní připevňujeme lapací pásy z vlnité lepenky k pozdějšímu nalákání housenek obaleče jablečného.

Jestliže se v minulém roce v sadu objevila na hrušních zákeřná mera skvrnitá, je třeba zahájit ochranu proti ní již v březnu. V sadu totiž začíná létat již koncem února

Lovy beze zbraní – 5. 12. 2014

a v průběhu března. Pohlavně zralé samičky kladou vajíčka ve dnech, kdy jsou maximální denní teploty 10 °C či více. Vrchol kladení vajíček je v dubnu a květnu. V ochraně proti meře je třeba především zabránit předčasnému vykladení vajíček (provést tzv. synchronizaci kladení) a při ochraně použít přípravky maximálně šetřící predátory mer (dravé plošnice, parazitické vosičky, sluněčka a škvary aj.). Největším problémem při ochraně proti merám na hrušních je rychlá selekce rezistentních populací tohoto škůdce k insekticidům.

Při kalamitním výskytu mer na hrušních v předcházejícím roce, ke kterému však většinou dochází na monokulturách hrušní u velkosadařů, je zapotřebí provést v sadu následující sled ochranných opatření:

Březen: doporučuje se nejméně dvakrát provést postřik okrajových částí stromů 1% kaolinem s přidavkem smáčedla.

Duben: ve fázi myšího ouška, kdy se ještě nelíhnou z vajíček první nymfy, může populaci těchto škůdců omezit dobře provedený jarní postřik olejovým přípravkem v kombinaci s insekticidem (optimální řešení je pomocí 90 ml Ekolu + 2 ml Calypso 480 SC na 10 l vody anebo Stop přezimujícím škůdcům 100 ml + 2 ml Calypso 480 SC.

Těsně před květem, kdy se již začínají líhnout nymfy z vajíček, ošetřujeme přípravkem Sanmite 20 WP. Na pozdější ošetření proti starším larvám mer je účinnější přípravek SpinTor a při kalamitním přemnožení larev a dospělců je možné zkusit účinnější Vertimec 1.8 EC. Avšak v poslední době se nyní prosazuje při výskytu mer v tomto pozdním období úplné vyloučení chemické ochrany a k likvidaci mer využívá působení přirozených antagonistů, protože v letním období jsou populace mer již

Ukončení vycházky – 28. 12. 2014

regulovány přirozenými nepřáteli - pavouky, plošticemi, škvory, sluněčky, pestřenkami aj. (pokud nebyly zničeny neselektivními insekticidy).

Na porostech česneku ponecháváme až do začátku dubna bílou netkanou textilií chránící před náletem mouchy houbomilky česnekové.

V zeleninové zahradě je vhodné v březnu posypat záhony, na nichž budeme pěstovat košťálovou zeleninu, dusíkatým vápnem (100 gramů na 1 m²) v rámci prevence proti nádorovitosti kořenů. Tato aplikace musí být provedena 3 týdny před plánovanou výsadbou. Příčinou choroby je mikroorganismus *Plasmodiophora brassicae* s obrovskou množivou schopností a několikaletou perzistencí jeho trvalých spor v půdě. Toto agens, které bylo v nedávné době zařazeno mezi prvoky, napadá kořeny všech brukvovitých rostlin (zeleninu, olejniny, brukvovité plevely). Přenos choroby je možný napadenou sadbou a zamořenou půdou. Ochrana kromě aplikace dusíkatého vápna spočívá především v nepěstování brukvovitých plodin na zamořeném pozemku 6–8 let.

Při předpěstování sadby se často setkáváme s padáním klíčnicích rostlin. U klíčnicích a vzházejících rostlin dochází k odumírání klíčků nebo k poškození kořenových krčků. Vzházející rostlinky pak padají a odumírají. Původcem jsou půdní houby (např. *Botryotinia fuckeliana*, *Fusarium* ssp., *Olpidium brassicae*, *Phytophthora* ssp., *Pythium* spp., *Rhizoctonia solani*, *Sclerotinia sclerotiorum* aj.), které přetrvávají v půdě většinou na zbytcích napadených rostlin. Infikovaná půda a pěstební substráty zapříčiňují hlavní přenos tohoto onemocnění. Ochrana spočívá v dezinfekci pěstebních substrátů (např. propařením), v moření osiva a ve správné agrotechnice (rozvoji choroby napomáhá převlhčený kyselý substrát). Poslední možností je chemické ošetření substrátů, půdy a rostlin. Lze použít především Merpan 80 WG k dezinfekci zeminy (30 g na 1 m² nebo 800 g na 1 m³), dále Proplant nebo Previcur Energy. A konečně nyní je na trhu „Supresivní substrát pro výsev a množení“ s účinkem proti padání klíčnicích rostlin, který obsahuje dvě příznivě působící houby, z nichž první potlačuje patogenní půdní houby a druhá ochraňuje sazenice různých druhů zelenin před hmyzími škůdci, kteří napadají kořenový systém rostlin.

Knižní novinky

- Metodiky ochrany zahradních plodin; Cestou necestou českou krajinou; Zahrada inteligentně a líně bez chorob a škůdců; Vše, co byste měli vědět o vině; Pokojové rostliny.
- **ZAHRÁDKÁŘKA - příloha nejen pro ženy**
- **Zelí** - Kuchařské fantazie Pavlína Kynclové
Zapečené zelí s hovězím masem - Casserole; Kysané zelí s houbami a klobáskou - polský bigos; Listový koláč z červeného zelí; Krémová polévka se zelím a slaninou.
- **Sladké kreace Stáni Mutlové**
Malinové skleničky; Zamilovaná očka; Pivní štrúdl
- **Polévky z fazolí**
Fazolová polévka rajská; Fazolová krémová polévka s ořechy; Fazolačka z koliby; Rychlá fazolačka s bazalkou; Fazolová polévka světlá;
- **Podběl** - přírodní lékárna
- **Tvoříme z materiálů zimní přírody**
- **Keramika z ohniště krok za krokem**
- **Lokvát** - nejranější subtropické ovoce

Zahrádkářské a jiné akce:

5. ročník fotografické soutěže pro mládež na téma „ROZKVELLÁ OBEC A MĚSTO“ ve dvou kategoriích: 1. ZŠ a odpovídající ročníky gymnázií; 2. střední školy. Každý účastník může poslat do konce ledna 2015 3 fotografie.

Český zahrádkářský svaz vyhlašuje 22. ročník výtvarné soutěže pro děti na téma: „**KYTICE VE VÁZE**“ v těchto kategoriích: Kresba, malba apod.; Polytechnická práce-A - mateřské školy, B - 1. stupeň, C - 2. stupeň, D- speciální školy. Do soutěže je možné zaslat obrázek, výkres max. A3, výrobky z přírodních i umělých materiálů. Každá škola, územní sdružení může zaslat pouze 10 prací v každé kategorii.

Pár pranostik:

Je-li teplo v lednu, sahá bída ke dnu.

Teplý leden, z korce mandel. (Jeden korec = 0,2877 ha, mandel = 15 velkých osmihrstkových snopů, snop = cca 5 000 stébel.)

Na svatého Valentína sej přísadu do záhonka.

Březen suchý, duben mokrá a květen větrný pytle obilím a sudy vínem naplní.

Mokrá duben – hojnost ovoce.

V dubnu čas a panský kvas.

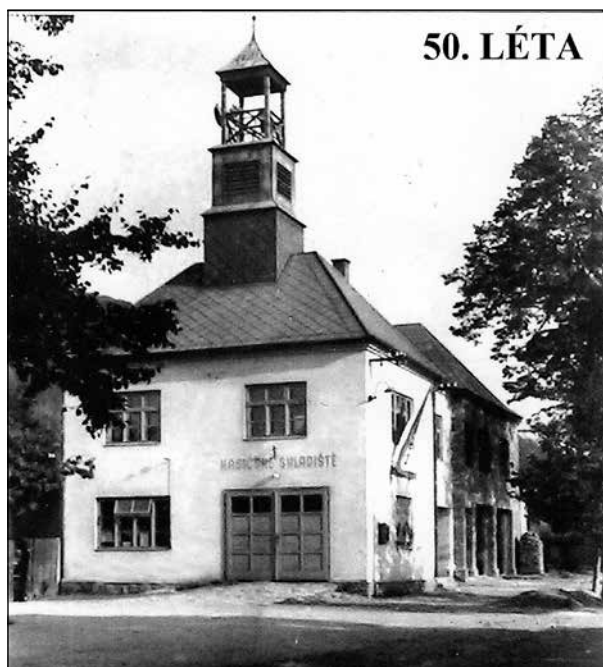
Bližší informace o akcích možno získat na obecním internetu, vývěsní skříňce. Chvalčovští zahrádkáři se těší na setkávání s vámi.

Výbor ZO ČZS

Historické fotografie obce

Při příležitosti loňských hodů uspořádala kulturní komise obce s pomocí občanů výstavu historických fotografií Chvalčova. Rozhodli jsme se postupně zveřejňovat tyto vzácné kousky ve zpravodaji. Věříme, že uděláme radost všem pamětníkům stejně jak mladší generaci, která si dřívější Chvalčov nepamatuje.

Obecní úřad

Než zavřete zpravodaj

Trochu humoru do nového roku, aneb neberme se tak vážně.

- Obhájce přijde do vazby za obviněným, položí spisy, přisune si židli a oznamuje mu: „Mám pro vás dobrou i špatnou zprávu. Ta špatná je, že expertíza potvrdila, že krev na vražedné zbrani je přece jen vaše.“
„K čertu!“ zanedává obviněný a zoufale se ptá: „A co je ta dobrá zpráva?“
„Podle rozboru máte vynikající hladinu cholesterolu!“
- Povídá sousedka sousedce:
„Můj starej vydělává patnáct tisíc čistýho, k tomu každý měsíc vracíme devadesát flašek vod piva a my nejsme schopni s tím vším vyjít.“
- Inzerát:
Koupím vilu od poslance za cenu, kterou uvedl v daňovém přiznání.
- Mnoha lidem se díky lékům podařilo podstatně zlepšit svůj život.
Platí to zejména pro lékárníky.
- Vězeňský dozorce se ptá trestance:
„Jak je možné, že vás nechodí nikdo navštěvovat? To nemáte žádné příbuzné?“
„Mám, ale všichni jsou tady.“
- Vědci tvrdí, že lidský organismus roste jen do 25 let.
Ale břicho a zadek o tom asi neví.

Dětský karneval

Slovo na konec:

„Čím víc budeš zticha, tím víc uslyšíš.“

Ram Dass

Obsah

Úvodník	1
Zprávy z obecního úřadu	2
Slovo starosty	5
Matrika	6
Co bychom měli vědět	6
Okénko nejen do školy	9
Zprávičky z KCR Domino	12
Různé	12
Vaše příspěvky	15
Kulturní rubrika	18
Naši fotbalisté	21
Chvalčovští zahrádkáři	25
Historické fotografie obce	34
Než zavřete zpravodaj	36

Lavírovaní kresba na přední straně obálky je mostek přes Bystřičku od pana Karla Bubílka.

Uzávěrka příspěvků do příštího zpravodaje je 25. března 2015. Za obsah článků zodpovídají autoři.

CHVALČOV OZNAMUJE – vydává obec Chvalčov. Zdarma pouze pro občany s trvalým bydlištěm v obci Chvalčov. Vychází šestkrát ročně. Redakční rada: Mgr. Jitka Dostálová, Mgr. Eva Bubílková, Karel Bubílek, Jiřina Skýpalová, Mgr. Alena Konečná. Vytiskl KaS Bystřice pod Hostýnem. Vydavatel: obec Chvalčov, Obřanská 145, 768 72 Chvalčov. Redakce: ludoisova@seznam.cz, tel.: 739 208 969. Ev. číslo: MK ČR E 19521